

ШАГЪЫРЕЙЛЕНИУ

Юрий Коков сабий чыгъармачылыккыны мекамна къыска заманны ичинде тынзылы ремонт этерге буюрзанды

Юрий Коков бу кюнде къошакъ билим беруюну бек уллу учрежденисында болгъанды. Сабийлени бла жаш тѳлоно чыгъармачылыккыны Къабарты-Малкъарны ара шахарыны тюз орталыгында орналгъан республиканы дворци оюлурча халдады. Жауун жууузан кезиде аны ичине кириге онг жокъду. Башы асыры акъгъандан, хар жерге челекле, тазла салынып турадыла. «Мекямга 30 жылны ичинде жангыз бир кере да ремонт этилмегенди», дейди дво-

рецни директору Клара Калмыкова. Аны терезелерини жангыз бири ачылмайды. 400 адамга жери болган залда репетиция этерге жарамайды, тубо оюла туралды, къабыргъалары жарасуу болгъандыла, адамла олтургъан шимтикте тозурагъандыла. Мекямны ичинде кино эми сурат студия, библиотека, музей (алгъыннгы Ленинчи оту), спорт зал, жууунучу жер, 20000 квадрат метри тухан битеу отула жарасуу болгъандыла. Сабийле алай болумда дерелге жорюйдюле.

Учрежденины оюнулары, мекямны тап халга келтирме болушукъ излеп, КъМР-ни Билим берую, илму эм жаш тѳлоно ишлери жаны бла министерствосуна эм башха тиийши организациагъа кѳп кере баргъандыла, алай кишден да къайгырылуукъ болмагъанды. Жаланды коллективни эм аны оюнуларыны тирнеклиликлери бла кечиндире бардады дворец.

КъМР-ни Башчысыны къуллугун болжалы халда толтурганы эм Правительствогъа.

Магъаналы тема

КъМР-ни саулу къыска министр Ирина ШЕТОВА:

Медиклени хакълары ала борчларын къалай толтургъанларына кѳре тѳленегу

Саулу къыска Къабарты-Малкъарда уллу эс бурулады. Бу бѳлоно ишин жангыз къурау, аны ырыскы эм техника онгарын игилендирюу жаны бла мадарла этиледиле. Ол санда республиканы халкъына медицина болушукуну жангы эмда бек къыйматлы амалла бла берген бийик технологияны учрежденила къуралдыла. Жангы оборудование бла жалгыз тынган шѳндюлю амбулаторияны иги кесеги ачылгъанды, поликлиника жангырылдыла. Региону башчылары бек биринчи медицина болушукъ беруюну игилендирюу, специализиетге иги ичине эм жашуу болумла къуруу эми эс бурудыла. Бек алгъа медиклени иш хакълары кѳторюлерине къайгырдыла.

Регионда халкъга артыкъда магъаналы болган бѳлоно ишини юсюнден Къабарты-Малкъарны саулу къыска министр Ирина Шетова «Интерфакс-ЮГ» агентствого берген интервьюнда толу хакъар айтады.

«Ирина Мухамедовна, РФ-ни Президенти май айда чыгъаргъан Указларында саулу къыска бла байламлы салгъу борча къалай толтурулдыла?»
«Быйлыны биринчи кварталны

да, бизде ол январь-май айлагъа орта эсеп бла 17,5 минг сомга жетгенди. Энци алып айтханда уа, врачланы айлыклары 23,5 минг сомду (республикада орталык иш хаккыны 152,5 процент), медсестраланы 16,5 минг чаклы бирини (88,4 процент) эмда техникаланы «11,2 минг сомду (60,0 процент) туталды. Алай бир затны айтырп айтгъа суюме: орталык иш хаккы дегенибиз – ол финанс айтмды, ишде уа хар адамны айлыгы кѳп шартха кѳре болады. Профессионал улгъа улгъа, ишини этѳвиз, мониторинг дайым да бардырп айтханды туралды. Аны хайырндан къагъанакъланы, авариялагъа тыюнгенди аранында тѳленге азайгъандыла, къан тамырлары бла жореклери ауурлангъа багъуру федералый къырал програмасы жетижиши толтурулды. (Ахыры 2-чи бетдеги.)

политиканы игилендирюу юсюнден» указыны юсюнден айтханды, мында социальный сылтаудан чыгъгъан ауруулары жайлыларын тохтатыгъа артыкъда уллу эс бурулады. Бу ишде халкъны диспансациалау биогнолкеда баш амалгъа саналады. Быйтыр 130 мингден асламы саулу тынгиленди, быйлыны ахырында дер уа ол кѳрмюдо 150 минг болушукду. Тингилене кезуюнде ачыкъланган шартлагъа биз анализ, тиийши мадарла этѳвиз, мониторинг дайым да бардырп айтханды туралды. Аны хайырндан къагъанакъланы, авариялагъа тыюнгенди аранында тѳленге азайгъандыла, къан тамырлары бла жореклери ауурлангъа багъуру федералый къырал програмасы жетижиши толтурулды. (Ахыры 2-чи бетдеги.)

Кѳрмюч

Предпрятияларыбыз чыгъаргъан продукцияны кѳп жердегиз излейдиле

Налечкини Бизнес-инкубаторда Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны качество жаны бла премиясы къоллу болууга сойген производстволу предпритияла бла жумушла жалгъан организациага къатышы конкурс бардырылганды. Аны республиканы Правительство, Метрология жаны бла федералый агентство, Качество бла байламлы проблемала жаны бла академия эм КъМР-де «Стандартизация, метрология эм сынау ара» къырал учреждение киреурагъандыла. Аны бла бирге анда «Росрейтинг» эм иги товарлары деген эришюну регион кезую да болгъанды. Бу жумушланы баш магъаналы

сы – предпринимательлени иги, бийик качестволу продукция чыгъарууга кѳллендирюудю. Конкурсу регион кезуюнде хорлагъан предпритиялагъа «Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны качество жаны бла премиясыны лауреаты» деген сыйлы ат, диплом эм сауға берилликиди. Ала аны юсюнден продукцияларында, реклама материалларында эм документацияларында жаргъа эркинлик аладыла. Битеуроссей эришюде хорлагъан уа кеслерини товарларыны юсеринден «Росрейтинг» качестволу деген каталогда информация бериге болушукдула. Конкурсу

болгъи да продукцияларыны этикеткаларында басмаланырыкъдыла. Эм иги урунганланы бир къауумуна дагъыда «Качествону

алчысы». «Ата журтну ѳтѳметкелеринде басмаланырыкъдыла. Эм иги урунганланы бир къауумуна дагъыда «Качествону

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысында Жер-жерли самоуправленины айнытуу жаны бла советини юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Жер-жерли самоуправление бла байламлы къырал политиканы игилендирюу Къабарты-Малкъар Республиканы къырал власть органылары эмда жер-жерли самоуправление органылары бирге ишлеулеринде келишюлюкню жалчытыр, жорегли самоуправленины ишин берге тиийдирюу, ол къалай баргъанына дайым да къарал, билип турур мурадла бегим этем:

1. Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысында Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны къуллугун болжалы халда толтургъан Нальчик шахар, 2014 жылда 15-чи июльда, №152-УГ

Жер-жерли самоуправленины айнытуу жаны бла совети бу Указга къошулгъан болууму къабыл кѳрѳгѳ. 3-бу Указ официалый халда басмаланган кюнден башлап куючоне киреди.

Ю. КОКОВ
Советни къауумуну тизмеси эмда болуму 2-чи бетде басмаланады.

Митинг

Жюрегини жылыуу ѳмюрлени жылытады

Тюне Нальчикде Къабарты – Малкъарны халкъ поэти, РСФСР-ни М. Горький атлы Къырар саугъасыны лауреаты Алим Кешокову 100-жылыгына аталган митинг, полле саулу да болганды. Шахар администрацияны къатында орналган жазуучуну эсертмеси алына кѳп одам жыйылганды. Ол сонда КъМР-ни Правительствогъа, Парламентини келечилери, министрстволаны, район, шахар администрацияны башчылары, жазуучула, актѳрла да. Сѳз айтхала уа аны ѳломсюз поэзиясына, бийик адамлык ышларына аслам эс бургандыла.

Уллу жазуучулары эсертмелерини алында тохтасанг, кѳп саугъы келеди эсинге. Ол кюна алайда поэти сѳзлерине жазылгъан аламанат жырла зшитилгенде, жыйылгъанланы мамырлыкъ, ариулыкъ, шѳбхлукъ сезимле жореклерин билгенлери хакъ эди. Аны юсюнден, митингни ичинде КъМР-ни Правительствогъа ну Председателини орунбасары Руслан Фиров да айтханды. Ол Кешоковну чыгъармаларында кѳторюлен жарысула биогнолкеда да жерлерин тапханларын, кезуюне «соцреализм» художестволу амалы жазуучуну романларын къурушуга аламангъанын энци белгилегенди. Сора Алим Пшемасович, къуру молл литературада угъай, битеу Совет Союзу адабиятында чынтты поэтка, интеллигентча, къыйматлы ѳз къызынын чертгенди. КъМР-ни Жазуучулары союзууну правленени таматасы Хачим Кауфов да Кешоков эс республикасын, миллинни жанчыа кѳргѳн, тынгысыз инсан болгъанын белгилеп, поэти жашуу эм чыгъармачылыкъ жолуну юсюнден халпаргъанды.

(Ахыры 2-чи бетдеги.)

ЭСЕПЛЕ

Промышленность айнып башлаганды, малланы саны уа азайганды

Республиканы промышленность производствосуну индекс бийик ол алты айны ичинде азгъан жыны ол кезую бла тегилдегенде, 106,7 процент болганды. Бу кѳрмюдоге аслам къошумчулукну жарашдырычу производствола бла электрокочино, газны эм сууну чыгъаруу эм берю предпритияла этгендиле. Деу билдиргенди къырал статистика службаны Къабарты-Малкъарда ѳлѳмюнден. «Жарашдырычу производствода бегиреда металлургия эмда машиналары бла оборудованины чыгъаруучу ѳлѳмюле азайгандыла (экси да жетишер процентлеге жуужукъ). Къу-

рулушда да ѳсѳм 20 процентден аслам болганды. Аны кѳбѳсѳ (76,2%) адамла кеслери бардыргъан къурушуу бла байламды. Ол мюлкеда уа продукция чыгъаруу жалаанда 1,1 процентге кѳбейгенди. Сабанланы ѳлѳминде тюрлениле болмагъандыла. Битимлени юсюнден айтханда уа, будай быйтырдан эсе он процентге аз себилгенди, нартох алгъан жерле уа беш процентге кѳндюле. Жемиле бла мал шаха жарууу битимле да быйтырдан эсе 8,3 процентге аздыркъ жерде ѳсдорюдиле. Мюлкеде малланы саны да азайганды: тууларна 4,6 процентге, ол санда ийнекле, 5,1

процентге, къойла бла эчкиле да 2,7 процентге. Союлмаган аурулукъда сатылгъан малланы бла кой къанатлылары ѳлѳмини уа тѳрт процентден асламга кѳбейгенди. Розницагъа сатуу-алуу 42,4 миллиард сомга жетип, 4,8 процент болгъанды. Аш-закък продукция, ол санда татлы суула да, шѳндюледеги 19,9 миллиард сом багасы сатылганды. Ол да, хазна къалмай, жети процентге кѳбейгенди. Адам башына тергенде, розница сатуу-алуу алы айны ичинде 8222 сом болганды. Быйтыры бу кезуюнде уа ол 7351 сом эди. Бизни корр.

МАДАРЫМЛЫЛЫКЪ

Жангы усталыклагъа да юйретедиле

Элбрус районда адамланы иш бла жалчытуу биогнолкеде эм уллу проблемалардан бирини. Эр кишилерни асламын къырална башха регионларна окуяна барып уруна эселе да, тиши-рулула уа бу жаны бла амал табаргъа къыйынракъды дегге болушукду. Адамланы районда иш бла жалчытуу араны башчысы Османлы Лариса айтханга кѳре, быйлы алты айны ичинде ары 847 адам кѳлгенди. Аланы асламысы тиширууладыла, кюден бири уа 29 жарлары толмагъан жаш адамла. Служба аламы барысына да болушукъ этерге кюрошеди. Предпритияла эм организациа ла бла дайым байламлыкъла жорюктонгелен туралды, ол да къыйматлыны кѳргѳзтеди дегге болушукду. Сагъынлыгъан кезуюде 40 чакъ-

лы ардам хакъ тѳленген жамаут ишлеге жиберилгенди. Бу жерли асламысы Кѳлденгелен эр кишилерни асламын къырална иш бла жалчытыргъа деген предлогенинсан дуоу кѳргенди. Алайды да, бу оюну хайыры бла быйыл 237 сабий ишлеп кеслерине аз-маз фрейда тохторгенди. Арагъа кѳлгенлени ичинде иш излегенден сора, жангы усталык алвргъа сойенге да

бардыла. Алагда да болушукъ этиледиле. Битеу да 420 адам бетонокшиге, электромонтергъа, машинкор этген эмда башха усталыклагъа юйренгендиле. Билим берген учрежденила къурулу управленинаны курсовой комбинаты бла эмда ДЦСАФ бла, келишимле этилгендиле. Окуу программала ишисилден 55 адам кытышырыкъды. Психология болушукгъа да аслам эс бурулады. Социальный адаптация, сабийлерине къаргъан тишируулары жангы усталыклагъа юйретуу эм башха программала къыйматлы бардырылдыла. Бирси региондада иш излегенге резюме жарашдырыгъа да болушады аны специалистлери.

Жюреги ни жылуу ёмюрлени жылытады

(Ахыры: Алпы 1-чи бетдеди.)

Улуу жазуучулары чыгармалары, аланы баш тиллери жамаулары арасында сыйлыдыла, адабияты тарыхында да эңи жер алдыла. КьМР-ни Парламентинде «Справедливая Россия» фракцияны таматасы Владимир Кебеков. Алми Кешоковун «Вид с белой горы», «Долина белых агнят», «Сломанная подкова» дегенча романларын, назмуларын магванальдыклары юсюенди айтканды. Сор, Алпы Пшемеховичи тангыны бла бахтемленгени билдирди, аны башта жазуучула бла кыралган тобеишулеринде жылууну, огурулуккуну эсгергенди.

Шалушкада эңчи музей болгундан да айтты, бынын октябрь айда Културга министрствоз поэтика юбилейине жораларык мероприятияларын бийик даражада өтөрчә район не жаны бла да болушук этерге жазы болганын билдиргенди.

Жылытады поэтика юсюенди жылы эселтерин КьМР-ни Басма асламы коммуникацияла жаны бла кырал комитетини башчысы Игорь Дроздов, республиканы Профсоюзларын биригулерди таматасы Фатимат Алмошкова да кызгынмаганды. Ахырында Руслан Фиров, келгенге ыразылыгын айтты, ол кезиге альпинистте атысы

Руслан Фиров.

Игорь Дроздов.

тау төпелден бирине Алим Кешоковун атын бериге чыга турганынын билдиргенди.

Эсгертише нопле салгандан сора жылыгыналга поэтика туугулан ай Шалушкага тебирегенди.

ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нажабат, Суратланы **ХОПЛАНЫ Марзият** алганды.

КьМР-ни саулук саклау министри Ирма ШЕТОВА:

Медиклени хакълары ала борчларын къалай толтургъанларына кере төленедү

(Ахыры: Алпы 1-чи бетдеди.)

Къан тамарла бла байламлы ауруула жаны бла жаңгы ара ачылганды. Ол компьютер, магнит-резонанс томографла бла, эксперт классы иуи аппаратла бла жалчыланылды. Анга 203 миллион сом багъасы оборудовани алынганды. Анда ишперки 20-дан артык специальист синаулу профили аралада билмелени эсдөргенди. Дагыда сауулазы арага терк жетдирууну маддрлары тилгенди, неврология кафедраны врачлары «терк болушук берген» службада ишленгенге лекцияла окугандыла, исуспуладан бла инфарктылдан саклануу жаңы бла улуу профилактика иш бардыла. Ма аны хайыранды инсульт неда инфаркт болганды биринчи юн сагыатны ичинде терк окуна болондыга жетдириге эмда болушук этерге юн чыккыганды.

Район учрежденияларда да дарманла жауэ не халда болганына, саусуна болондылдан чыккыганды сора ала бла байламлы жорюсюнтенге бла къалганына анализ этиледи. Бюгюнгокта тромболитик жетишилди хайрылганды – быйыл марттан бери жетеуленге этилгенди ол. Жюрекке бла мыныга операция этюноу жаңгы амаллары да синдириле бардыла. Быйыл марттан башлап дагыда Нальчик шахарны 1-чи номерли больницасында кан тамырлары ауруп къыйналганга биринчи медицина болушук берген бөлүм ишлеиди. Энди алапал бөлүмюө Прохладный шахарда ачарга хазырлана турубыз.

Ирма Шетова

Республикада кардиохирургия службы да кюн ала барды, рентгендовакуулу операция отуу хайрыланыгырга берилгенди, коронарграфияны титилуе бардырылдыла, электрокардиостимуляторла салындан да синау жыйырдылганды. Жылыны башындан бери 250 операция бардырылганды, ол санада 228 адамны жюрек тамырларына коронарграфия этилгенди.

«Къазанакъланы араларында өлгенлени санын азайтыр ючюн а не мадрала этиледе?» Сабиддан аурууларкы болганды тируулагла бла къазанакълалы медицина болушук этюноу службасын иклендириуге биз бюгюн уллу эс бурабыз. Перинатальны ара битеу районо бөлүмлени баш учреждениясина саналады. Аны ючюю диагностика оңу барды, эңчи медицина болушук да бийик даражада этиледди. Бизде бек титилуе болган къазанакълалы бакъсан, саусу болуп тууганыла операция этюноу бөлүмге бардыла, сабий нейрохирургия бөлүм ачарга хазырлана турубыз. Битеу ол мадрала сабий тууганлай аны салуунун билер, керек болса, терк окуна башып башлар, ауруу төрөнгө кетмэс, ол сактап болуп къалмаз ючюн этиледди.

Араны специалисттери эмда къазанакъланы араларында өлгенлени санын азайтыр жаңы бла Минздрава къурагъан шата борларына жууалы кебден къазанакъланы демарграфия болуп кертотпө турубыз. Аот баш аны ичинде өлген къазанакъланы саны бизде бек азгъа саналады: 5,2 (РФ-де ыу-6,4). Перинатальны службаны андан ары айнтыу барды.

«Медицина учрежденианы жаңгырту иш а къалай барды?» Быйыл бек улуу саулук саклау учреждениасы-Республиканы клиника больницаны- хирургия бөлүмю хар жаңы бла да торленгенди. Энди анда медицина болушуккуну бийик даражада бардырырга къолдан келеди.

Аварияларда синаула медицина болушук этюноу илгендируо федеральны программа сына берди, 130 миллион сом бөлүнгөн.

башланды, медикле да юйретилгенди.

«Жуукъ заманда республикада шендую амалла бла ишленген, жаңы оборудовани салынган амбулатория учрежденияны иш кесиги къураулыкды, поликлиникалы да ырыскы-техника онгыры көчпендикли дегенсиз. Ол практик юсюенди толурак айтсагъыз эди.»

«Ол республиканы саулук саклау системасына бек уллу магынану тутхан, бек алгъа биринчи медицина болушук берюноу ючлендирди мурад бла башланган проект. Кеси дагы элпеге артыкда бек жараклыды, нек дегенде анда биринчи медицина болушук, профилактика да башха жерленде эсе бек кереклиде. Жуукъ заманда битеу да 40 фельдшер-акушер пункт ачарга белгиленди. Алай этилсе, кебден бери медицина болушук керемен узык эпдеге ол проблема кетерилмеди.»

«Саулук саклауну ишин жаңына кыруа, ол санада ырыскы-техника базаны коюндируу, информатизацияла жаңы бла у не жумушла тамамлагансыз?»

Быйыл 23 багыту-профилактика организацига ремонт этип баштангъыз, медицина техникадан 1333-сөн орнатканды. Саулук саклау учрежденияны барсы да Интернетке къошулгандыла, информация кюркюулулукну жалчылтуну мадрлары да этилгенди. Компьютере алынып, ала да керекли программала бла жалчылтунгандыла. Энди учрежденияны электрон регистратураны системасына къошуу бара турды. Алыкта бу амал бла жалаанда шахар учрежденияла жетишилди ишлеиди. Сабидан ауруулык болганды аныла бла къазанакъланы юсюнденди хавар билит туруну регистратураны системасы, республиканы багыту-профилактика учреждениялары ону этюноу къыйматан кетюрге себеплик этерик араны, саусуну халы узакъдан окуна билит тургуну эскерлик системаны кыраура белгиленди.

«Онаксыз да перинатальны араланы къурулушлары уа къачан бошалтыкъдыла?» Бусагъатда онкология араны – баъ магыналы объектенде биринчи. «Юг Россия» федеральны целевой программаны экинчи кесегине къошууну онгыры излеме турдыла. Республиканы башчылары РФ-ни Миндрыва бла жаңгы перинатальны араны ишлеп бошууну юсюенди келишим этилди. Анга 2 миллиард сом да бөлүнгөнди. Ол а, къурулуш ишлеге угъай, аны жаңгы медицина техника бла жалчылтуула, врачланы усталыкларын кетюрге да жетерикди.

Врачланы усталыкларын кетюрге бла биз шендио да юрөшөбиз. Кен болмай акушерствон, гинекологияла бла перинатологияны академик В.И.Кулаков атты Илму арасыны специалисттери мында акушерство жаңы бла лекцияла, семинарла, тренинге бардыргандыла. Жыйырма алты врач –неонатология, анестезиология-реаниматология, педиатрла, акушерле-гинекологла – сертификатла алганды.

Республиканы бюджеттен а 2014-2015 жылда да 300 миллион сомдан артык бөлүнюрюкдю. Кулаков атты илму араны специалисттери айтханлары бла проект-смета документацияны жарадырырга заказ беруу жаңы бла мадрала этиледди. 130 жери этюноу консультация бөлүмю болган перинатальны араны къурулушуну акыр кесиге медицина-техника задание хазыр этилгенди, аны юк картасы да жарадырылганды. Анда бөлгилеген жумушла аз-аздан толтурула барлыкыдыла.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысына Жер-жерли самоуправленианы айнытуу жаңы бла советини КЪАУМУ

Ковков Ю.А. –Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысына къулгуну болжалла халда толтурган (Советни председатели)
Битюков В.М. –Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысына Администрацияны Таматасына къулгуну толтурган (Советни председателини орунбасары)
Храмков К.К. –Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоуну Председатели (Советни председателини орунбасары)
Чеченлапы А.А. –Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Председатели (Советни председателини орунбасары)

Кажарова С.Х. –Лескен муниципал району Анорей элини башчысы (ыразылыгына кере)
Къазийалы А.Б. –Черек муниципал району башчысына орунбасары (ыразылыгына кере)
Караманов У. –Уран муниципал району жер-жерли самоуправлене Советини председателини орунбасары (ыразылыгына кере)
Керофев М.А. –Федеральны налог службыны Къабарты-Малкъар Республикада Управленисын таматасы (ыразылыгына кере)
Крофтер И.З. –Прохладна муниципал району Пролетарское элини башчысы (ыразылыгына кере)

Алаузов Ю.К. –Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоуну Председателини биринчи орунбасары
Атталаны Ж.Ж. –«Къабарты-Малкъар Республиканы «Жамауат палатасыны председателини къулгуну толтурган» (ыразылыгына кере)
Ахюкочев А.Н. –Бахан муниципал району башчысына орунбасары, жер-жерли самоуправлене Советини председателини орунбасары (ыразылыгына кере)
Ахюкова К.М. –Чегем муниципал району жер-жерли администрациясыны башчысы (ыразылыгына кере)

Коздоков М.Н. –Нальчик шахар округу жер-жерли администрациясыны башчысы (ыразылыгына кере)
Маслов Н.А. –«Къабарты-Малкъар Республиканы муниципал къурауларыны совети» Ассоциацияны жетиргучилери башчысы (ыразылыгына кере)
Мишин В.З. –«Россей ючюн» халкъ фронт-Битеуроссей жамауат къымылдаууну Къабарты-Малкъар Республикада толтурууну комитетини башчысы (ыразылыгына кере)

Бердов Х.А. –Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Жер-жерли самоуправленианы аймак территорияны социальны-экономика айнуларыны волпрослары жаңы бла комитетини председатели (ыразылыгына кере)
Берзевен С.Н. –Май муниципал району башчысына орунбасары (ыразылыгына кере)
Беркманов А.В. –Хасхави шахар округу жер-жерли самоуправлене Советини председателини орунбасары (ыразылыгына кере)

Коздоков М.Н. –Нальчик шахар округу жер-жерли администрациясыны башчысы (ыразылыгына кере)
Маслов Н.А. –«Къабарты-Малкъар Республиканы муниципал къурауларыны совети» Ассоциацияны жетиргучилери башчысы (ыразылыгына кере)
Мишин В.З. –«Россей ючюн» халкъ фронт-Битеуроссей жамауат къымылдаууну Къабарты-Малкъар Республикада толтурууну комитетини башчысы (ыразылыгына кере)

Бирюков А.А. –Прохладный шахар округу жер-жерли администрациясыны башчысы (ыразылыгына кере)
Дроздов И.П. –«Къабарты-Малкъар Республиканы Басма аз слагамлы коммуникацияла жаңы бла кырал комитетини председатели
Елимузов Н.Г. –Къабарты-Малкъар Республиканы Битеу райо, илму эмда жаш тейюноу ишлери жаңы бла министри
Жигитова Н.Т. –Зольск муниципал району Псынадаха элини башчысы (ыразылыгына кере)

Коздоков М.Н. –Нальчик шахар округу жер-жерли администрациясыны башчысы (ыразылыгына кере)
Маслов Н.А. –«Къабарты-Малкъар Республиканы муниципал къурауларыны совети» Ассоциацияны жетиргучилери башчысы (ыразылыгына кере)
Мишин В.З. –«Россей ючюн» халкъ фронт-Битеуроссей жамауат къымылдаууну Къабарты-Малкъар Республикада толтурууну комитетини башчысы (ыразылыгына кере)

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысына Жер-жерли самоуправленианы айнытуу жаңы бла советини БОЛУМУ

1. Битеуно бөлүмла
1.1. Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысына Жер-жерли самоуправленианы айнытуу жаңы бла совет (андан ары жалаанда «Совет-деди жазылгы къаллыкды») Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысында келгешчи органды, Жер-жерли самоуправлене Советини маторалла волпрослары созиолоренин жалганды эмда Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысына тиийиш предлоенияны къырайды.

3. Советни ишлеу планы
3.1. Советни ишлеу планы жарадырылганын жалганды, жыйылууну повесткасын проектин къырайды, Советни жыйылууларына материалла жыйышырады эмда аны онуларыны проектилерини къырайды.

1.2. Советни ишлеу планы жарадырылганын жалганды, жыйылууну повесткасын проектин къырайды, Советни жыйылууларына материалла жыйышырады эмда аны онуларыны проектилерини къырайды.

3.2. Советни ишлеу планы жарадырылганын жалганды, жыйылууну повесткасын проектин къырайды, Советни жыйылууларына материалла жыйышырады эмда аны онуларыны проектилерини къырайды.

2. Советни къаууу
2.1. Советни председателинде, Советни председателини орунбасарларында (орунбасарларында) эмда Советни аны ишине кеслери ыразылыктары бла къатшынан чендерилген къурадыла.

3.3. Советни ишлеу планы жарадырылганын жалганды, жыйылууну повесткасын проектин къырайды, Советни жыйылууларына материалла жыйышырады эмда аны онуларыны проектилерини къырайды.

3. Советни баш борчылары
3.1. Советни баш борчылары быладыла: жер-жерли самоуправлене бла байламлы къырал политиканы жашауда бардыруу жаңы бла аймактык политиканы жашауда бардырганды. Къабарты-Малкъар Республиканы къырал власть органыларына бла жер-жерли самоуправлене органыларыны бирге ишлеулерин жалчылтуну онгырады къурады.

3.4. Советни ишлеу планы жарадырылганын жалганды, жыйылууну повесткасын проектин къырайды, Советни жыйылууларына материалла жыйышырады эмда аны онуларыны проектилерини къырайды.

Къабарты-Малкъар Республиканы законпроектилерине эмда Къабарты-Малкъар Республиканы жер-жерли самоуправленианы волпрослары жаңы бла башха норматив право актыга къурады.

3.5. Советни ишлеу планы жарадырылганын жалганды, жыйылууну повесткасын проектин къырайды, Советни жыйылууларына материалла жыйышырады эмда аны онуларыны проектилерини къырайды.

Къабарты-Малкъар Республиканы жер-жерли самоуправлене бла байламлы къырал политиканы жашауда бардырганды. Къабарты-Малкъар Республиканы къырал власть органыларына бла жер-жерли самоуправлене органыларыны бирге ишлеулерин жалчылтуну онгырады къурады.

3.6. Советни ишлеу планы жарадырылганын жалганды, жыйылууну повесткасын проектин къырайды, Советни жыйылууларына материалла жыйышырады эмда аны онуларыны проектилерини къырайды.

Къабарты-Малкъар Республиканы жер-жерли самоуправлене бла байламлы къырал политиканы жашауда бардырганды. Къабарты-Малкъар Республиканы къырал власть органыларына бла жер-жерли самоуправлене органыларыны бирге ишлеулерин жалчылтуну онгырады къурады.

3.7. Советни ишлеу планы жарадырылганын жалганды, жыйылууну повесткасын проектин къырайды, Советни жыйылууларына материалла жыйышырады эмда аны онуларыны проектилерини къырайды.

Комиссияны председателилерин Совет кесини члендеринен сайлайды. Комиссияла Советни башха субъекттери, халкъла да кирге болушукта.

3.8. Советни ишлеу планы жарадырылганын жалганды, жыйылууну повесткасын проектин къырайды, Советни жыйылууларына материалла жыйышырады эмда аны онуларыны проектилерини къырайды.

Предпритияларыбыз чыгъаргъан продукцияны кеп жерледе излейдиле

(Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди).

Конкурс комиссия аны башчысы - КЭМР-ни Правительство-суну Председателини биринчи орунбасары Уналаны Казим бла бирге мында кертгизилген продукцияны кырагъаргъандыла, предпритияны керчилери бла да ушакъ этгендиле.

Кырагъаргъан сют жарашыруучу завод, эткем биширмичу «Налчыкклеб» предпритие, татлы продукция чыгъаруучу «Жако» фабрика, «Кавказкабель», «Тереклмаз», Халвичный завод - была барысы да сатынылгъан конкурслагъа хар жыл сайын кыташтып, продукцияларын кертгиздиле. Жемеше жарашыруучу предпритияла да арха кылмазгъа кюрешилди. «Консервпрон» завод шендо жыйылгъан продукциядан жарашдырылгъан затларын келтиргенди.

Жашыл кыдуору, тузлангъан нашла бла помидорла быттыр да бар эдиле мында, тартылгъан лимондан этилген татлы затны уа завод бышык чыгъарып башлагъанды. Аны башчысы

Вячеслав Охов айтканга кере, сатыу-алуу игиди, производство да, озгъан жыл бла тенгледилгенде, онбеш процентте эсгерди. Продукцияны качествоу бийик болгъаны себепи аны алуучула жалаанда бизни республикада ундай, кыралны кеп регионларнда да табылдыла.

«Циновы» деген эчки иели миллион стенини аллында да комиссия аслам заман тургъанды. Балны ненча тюрлюн чыгъарылгъаны эмда предпритие сатыу-алууну кылаан бардыргъаны юркенден кысонкълагъа аны башчысы Оздемир Циновы айтканды.

«Жако» фабриканы конфетледен жарашдырылгъан гол кысымларына эмда шоколад конфетлерине. Промладпрон-де эткем биширмичу заводну тюрлю-тюрлю татлы затларны да комиссияны кызууну бийик багъа бичгенди. Къагъа-чидан сют жарашдыруучу заводну къауум тюрлю бишакълары, жуу, творог эм башха продукциясы да махтагъа тийишли болгъанды. Предпритияны келечиси

Семёнова Марина билдиргенге кере, анда жангы оборудовани орнатылып башланганды. Этлген мадраланы хайры бла

продукцияны качествоу андан да иги болукъду. Бююнлюкде уа ол жалаанда Россейде угъай, Кызаастанда окуна сатылады.

Кермочде дагъда республиканы миллет эм художестоулу усталыкчылары арасыны стениди белгилерге болукъ эди. Бегирек да Къарчаланы Мухадин, Курдалланы Рашид эм Балабаны Ханафи этген бичакълыны бла кымааланы. Кысонкъла да алагъа эчки эс буруп кырагъаргъандыла, усталаны кеслери бла да ушакъ этгендиле.

Комиссия кермочде кертгизилген продукциягъа да, эксперт къауумну оюмуна да къарап, конкурсланы эселлерин алай чыгъарыкъды. Ызы бла материалланы республиканы башчысы берликди. «Россейни жоэ эм иги товарлары» деген конкурс ахыр кезиуне къагъашырылгъанды да андан сора белгилердикиле. Эршишуелени экинсимде да хорлагъанланы саугъалуа а былъ ноябрь айда къачестуону битеудуня кюнунде болукъду.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

Приказ Министерства культуры Российской Федерации от 10 июня 2014 г. N 1068
Зарегистрирован в Минюсте РФ 8 июля 2014 г. Регистрационный N 33000

Об учреждении памятной медали «200-летию М.Ю. Лермонтова»

В связи с исполнением в октябре 2014 года 200-летию со дня рождения М.Ю. Лермонтова и в целях поощрения лиц, внесших значительный вклад в изучение и популяризацию творческого наследия великого русского поэта, **приказываю:**

1. Учредить памятную медаль «200-летию М.Ю. Лермонтова» (далее - Памятная медаль).
2. Утвердить Положение о Памятной медали (приложение № 1).
3. Утвердить описание Памятной медали (приложение № 2).
4. Награждение Памятной медалью осуществлять в период со 31 декабря 2014 года.
5. Департаменту туризма и региональной политики (О.С. Ярипов) обеспечить изготовление Памятной медали и бланка удостоверения к ней.
6. Контроль за исполнением настоящего приказа оставляю за собой.

Министр В. Мединский
Приложение N 1

Положение о Памятной медали «200-летию М.Ю. Лермонтова»

1. Памятная медалью «200-летию М.Ю. Лермонтова» (далее - Памятная медаль) награждаются граждане Российской Федерации, внесшие большой вклад в изучение и популяризацию творческого наследия М.Ю. Лермонтова, в подготовку и проведение празднования 200-летия со дня рождения М.Ю. Лермонтова.
2. Медаль носится на правой стороне груди ниже государственных и ведомственных наград.
3. Награждение медалью осуществляется по решению организационного комитета по подготовке и проведению празднования 200-летия со дня рождения М.Ю. Лермонтова и оформляется приказом Министерства культуры Российской Федерации. Повторное награждение медалью не допускается.

Приложение N 2

Описание Памятной медали «200-летию М.Ю. Лермонтова»
Памятная медаль «200-летию М.Ю. Лермонтова» (далее - Памятная медаль) изготавливается из томпака, имеет форму круга диаметром 32 мм с выпуклым бортиком с обеих сторон.

Приказ Министерства образования и науки Российской Федерации (Минобрнауки России) от 23 июня 2014 г. N 685 г. Москва

Зарегистрирован в Минюсте РФ 7 июля 2014 г. Регистрационный N 32997
Об утверждении Порядка выдачи медали «За особые успехи в учении»

В соответствии с частью 10 статьи 34 Федерального закона от 29 декабря 2012 г. N 273-ФЗ «Об образовании в Российской Федерации» (Собрание законодательства Российской Федерации, 2012, N 53, ст. 7598; 2013, N 19, ст. 2326; N 23, ст. 2878, ст. 3462; N 30, ст. 4036; N 48, ст. 6165; 2014, N 6, ст. 562, ст. 566; N 19, ст. 2289, N 22, ст. 2769; N 23, ст. 2933) **приказываю:**

1. Учредить прилагаемый Порядок выдачи медали «За особые успехи в учении».
2. Медаль вручается лицам, завершившим освоение образовательных программ среднего общего образования (далее - выпускники), в установленном порядке доверенности, выданной указанному лицу выпускником, или по заявлению выпускника направляется в его адрес через операторов почтовой связи общего пользования заказным почтовым отправлением с уведомлением о вручении. Доверенность и (или) заявление, по которым была выдана (направлена) медаль, хранятся в личном деле выпускника.
3. При утрате медали дубликат не выдается.

Министр Д.В. Ливанов
Приложение

Порядок выдачи медали «За особые успехи в учении»

1. Настоящий Порядок определяет правила выдачи медали «За особые успехи в учении» (далее - медаль), образец которой утверждается Министерством образования и науки Российской Федерации.
2. Медаль вручается лицам, завершившим освоение образовательных программ среднего общего образования (далее - выпускники), в установленном порядке доверенности, выданной указанному лицу выпускником, или по заявлению выпускника направляется в его адрес через операторов почтовой связи общего пользования заказным почтовым отправлением с уведомлением о вручении. Доверенность и (или) заявление, по которым была выдана (направлена) медаль, хранятся в личном деле выпускника.
3. При утрате медали дубликат не выдается.

3. О выдаче медали делается соответствующая запись в книге регистрации выданных медалей, которая ведется в организации, осуществляющей образовательную деятельность.

4. Медаль выдается выпускнику лично или другому лицу при предъявлении им документа, удостоверяющего личность, и оформленного в установленном порядке доверенности, выданной указанному лицу выпускником, или по заявлению выпускника направляется в его адрес через операторов почтовой связи общего пользования заказным почтовым отправлением с уведомлением о вручении. Доверенность и (или) заявление, по которым была выдана (направлена) медаль, хранятся в личном деле выпускника.

5. При утрате медали дубликат не выдается.

Часть 10 статьи 34 Федерального закона от 29 декабря 2012 г. N 273-ФЗ «Об образовании в Российской Федерации» (Собрание законодательства Российской Федерации, 2012, N 53, ст. 7598; 2013, N 19, ст. 2326; N 23, ст. 2878, ст. 3462; N 30, ст. 4036; N 48, ст. 6165; 2014, N 6, ст. 562, ст. 566; N 19, ст. 2289; N 22, ст. 2769; N 23, ст. 2933).

Памятная медаль «200-летию М.Ю. Лермонтова»

На лицевой стороне медали - портретное изображение М.Ю. Лермонтова, под ним надпись: "1814 - 2014".

На оборотной стороне медали по кругу надпись "Министерство культуры Российской Федерации", в центре - рельефное изображение подписи М.Ю. Лермонтова. Медаль при помощи ушка и кольца соединяется с прямоугольной колодкой, обшитой шелковой муаровой лентой красного цвета с тремя золотистыми продольными полосками. Ширина ленты - 24 мм, ширина полоски - 3 мм, ширина центральной полоски - 5 мм. Расстояние между полосками - 4 мм. Полоски отстоят от краев ленты на 2,5 мм.

ПРИКАЗ МИНИСТЕРСТВА ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ (МИНОБРНАУКИ РОССИИ) от 23 июня 2014 г. N 684 г. Москва

Зарегистрирован в Минюсте РФ 8 июля 2014 г. Регистрационный N 32998
Об утверждении образца и описания медали «За особые успехи в учении»

- В соответствии с частью 10 статьи 34 Федерального закона от 29 декабря 2012 г. N 273-ФЗ «Об образовании в Российской Федерации» (Собрание законодательства Российской Федерации, 2012, N 53, ст. 7598; 2013, N 19, ст. 2326; N 23, ст. 2878, ст. 3462; N 30, ст. 4036; N 48, ст. 6165; 2014, N 6, ст. 562, ст. 566; Российская газета, N 101, 7 мая 2014 г.) **приказываю:**
1. Утвердить: образцы медалей «За особые успехи в учении» (приложение № 1); описание медали «За особые успехи в учении» (приложение № 2).

Министр Д.В. Ливанов
Приложение N 1

Образец медали «За особые успехи в учении»

Приложение N 2

Описание медали «За особые успехи в учении»

Медаль «За особые успехи в учении» представляет собой диск диаметром 40 мм с выступающим кантом с обеих сторон. Торцевая поверхность медали полированная. Медаль изготавливается методом холодной штамповки. Материал медали-медно-цинковый сплав, латуны Л1-63, ГОСТ15527-70. Для защиты от окисления медаль покрывается защитным лаком.

На лицевой стороне медали (аверсе) посередине-рельефное изображение Государственного герба Российской Федерации, под ним-декоративная лента с эмалью (белого, синего и красного цветов), расположенная по нижней окружности. Над гербом по верхней окружности расположена надпись «РОССИЙСКАЯ ФЕДЕРАЦИЯ».

На оборотной стороне медали (реверсе) посередине расположена надпись «ЗА ОСОБЫЕ УСПЕХИ В УЧЕНИИ». По окружности размещены две пальмовые ветви,

перевязанные внизу декоративной лентой. Фон лицевой и оборотной сторон медали имеет мелкозернистую матовую поверхность.

Все изображения и надписи на медали выпуклые. Изображение Государственного герба Российской Федерации объемное, трехмерное.

Медаль имеет золотистый цвет. На оборотной стороне (реверсе) медали методом штамповки наносится товарный знак предприятия-изготовителя.

Каждая медаль упаковывается в пластиковый или бархатный футляр, в ложементе футляра-углубление под медаль. Упаковка медали должна обеспечивать высокий уровень сохранности от физического и атмосферно-климатического воздействия, а также предохранять от несанкционированного вскрытия без видимого нарушения ее целостности.

Краснодар крайда тирликин кеси багъасын азайтырга кюрешилди

Краснодар крайда бийик кызыклы бичимле кес бай тирликин - 9 миллион тонна ирмезу - жыр мурутландыла. Шендоге дер 6,2 миллион тонна ирмезу уулгъанды, деп билдиргенди тирлик жыйыуу жоралганын кенешди Кыбанын губернатору Александр Ткачев.

Орта эсел бла олтанды, крайны сабыллары хар жектордан - 54 центнер ирмезу жыйылады, бир-бир мюлькде уа хар жектордан 60-70 центнер аладыла. «Кизге кес багча тирлик керек тюрлюю, алай эсе, кес алгъа аны кеси багасын уулгъандырырга керекди. Уллу фойда тюрлюор ючю, алай бла предпритияны жаныгыртрга онт табор ючюн», - дегенди Ткачев.

Шендо Кыбанын ирмезуону килограммыны багасы орта эсел бла 3,6-3,8 сом болды. Специалистлени айтканына кере, ол кюзде 8 сомга жетерикди.

Севастопольда эртте жетучю жюзюмюну жыйдыла

Аны юсюнден ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине айтканына кере, Севастопольда кес уллу эл мюк предпритияларында - «Качинский», «Золотая балка» эм «Союз им.Полени Осипенко» деген предпритияларында - жыйын башлагъандыла.

Тирликин эрте жыйыуу иги хауа болум себеплик этгенди. Мюльк «Мустанк янгармай», «Восторг эм «Розин» Мюлькоч деген сорта артыкъла кеп тирлик бериге ушайдыла, алай эсе да, шорт былай болукъду деб а ойталамыдыла. Озган жылда хар жектордан жыйылгъан жюзюм орта эсел бла 60 центнер болгъанды.

Асфальт салынган «Алжун-Таргим» жолну магъанасы улуду

Ингушетияда асфальт бла тышангын Суваж эм Джейрах районланы байналгъан автомобиль асфальт жолу биринчи 5 километри жангырылгъанды. Узунлугу 22 километр болгын Алжун-Таргим жолу республикага стратегия магъанасы барды- ол регионун социальный эм экономика жаны бла айныудуа кеп чуруну кетерикди, ол жолну хайырланууга беруе Джейрах району турист объектилерине транспорт жюрючю эм туризмин айнытууга себеплик этерикди, дегенди аны хайырланууга биринчи кесвин бергенге жоралганын жыйылууда Ингушетияны башчысы Юнус-Бек Евкуров.

Транспорт жолну битеу барысында да хайырланууга бийлини уллу асырдыла беруе план барды. Жолланы жангыртууу проекттин жашауду бардырыуду 350 миллион сом билеююрюкдю, деп билдиргенди республиканы официалый сайтында.

Биринчи дуня урушда жоупъанлагъа эсгерте

Царьцвин биринчи дуня урушда элгенерин намыслары аталгын эсгертемени Волгоградда историялы мемориалый музейин алында 1-чи августда ачарыкъдыла. Скульптура ташны кытында Георгиевск хор салынды. Ташны башында уа кылатарын жайып тургъан къуш барды. Аны боюнуна бел буа тартылды, анга уа - ушук. Эсгертемени бийиклиги 3,5 метрди. Музейни оюнуучу Татьяна Соломина ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине айтканына кере, эсгертемени ишлерге 1,72 миллион сом кыратылганды, аны автору Сергей Щербакюв. Аны ишлерге ырыксыны волгоградчыла эм Россейн аскер-тарых обществосуну регион бляемю бергенди.

Кылымукъда болшоно деген келню жагъасында курорт соорикдиле

Кылымукъ Яшалтинск районунда болшоно деген келню жагъасында пляжлары эм курорт юйери бла бальнеология эм болганы бла багъарык кырууну ишлей турардыла. Анга 500 миллион сом кыратылганды. Аны юсюнден ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине районун башчысыны кызуулугу толтуру тургъан Александр Сергеев билдиргенди.

Бу келде сууну багычу жаны бла составы Мертвыи тегизи биюбилькыриона ушанды. Андан сора да, келню багычуа жарганын балчыгы барды, аны республикада кеп аурууланы сау этрге хайырландыла. Бальнеология комплекси кырал эм аны адаманы ырыксыларына иштерикди, ол республикада аллай ырыксы бла жалчылынырык биринчи проектди, дегенди ол жерли правительствону вице-премьери Лариса Васильева.

Шендо бери сулуруга деп битеу Россейден мингиле бла са-налган адамла келдиле. Балчыгы бла багычуу комплексини проект «Развитие внутреннего и внешнего туризма в РФ» деген федеральный целевой программасыа кышуулганды.

Балагъа-аламат сай

Къарачай-Черкесия Прикубанск районунда Майский посёлкада жангын жарашдырылгандан сора 125 жери болгын собий сад очылганды. Бу элде орталык билим берген школдан жалаан бир къауум болганды, шолгоде дер жери юйретире, деп айткъанды элде жашагъанла. 1100 квадрат метр жери болгын эки къалты койну хайырландыла 18-чи июлда бергенди.

Мында собийле ойнарча жерле, жукулорча отулу эм административну отуу, музыка-физкультура зал, аш-азык блок эм быстыр жууучу бляем бардыла. Собий садны тирисенде собийле ойнарча майданчыкъла, беседка, бошлары жабылгын жерле эм спорт майдан бардыла. Журта чекленген онлары болгын адамлагъа деп пандуусу орнатылгандыла.

Республиканы битеу ишкерларында бла районларында 2014-2015-чи жылда социальный эм инженер объектледи 153-сон ишлерге эм жангыртрга деп план барды, дегенди «Кавказский уезлин» корреспондентине капиталый кырулушу дирекциясыны келечиси.

100 окуучуу хакъсыз школ формала алыпкъдыла
Грозныйн битеуле билим берген учредениларны кюлейсыз жашагын юйюрлерини 100 окуучусуна жангы окуу жай башлангырча школ кийимле эм китлапаны бла дегтерлен коллектилер берилдикди, деп билдиргенди мэрида. Аллай онуону мэрияны башчысы этгенди аны тийишлиликде, бу жаюудурукъ акция Ахмет-хажи Кадыров атлы жмауат регион фонду ача болушуугу бла бардырылганды, деп билдиргенди «Кавказский уезлин» корреспондентине Чечени администрациясыдан.

Чеченин Урууну министросту берген шортлакъ кере, шендо республиканы 100 мингден осам кюлейсыз жашагын юйюрле бардыла. Ма аны ючюн мында болушукъ алырга кюрешилени сонны кибейти мурат барды.

Кытайлы инвесторла Керчь шорхадда тоннель иршерге мурутландыла

Кырымны виапелору РФ-ни Транспорт министерствосуна Керчь шорхадда тоннель ишлерге деген проект къащырык кытайлы инвесторлардан келген тилени эсе алгызды, деген билдирди этигенди, деп хабарлаганды ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине бла этин ушагъанды Кырымны вице-премьеры Евгений Бывальков. Аны айтканына кере, проект шорханы тобоне тирек тюрлюю.

«Конструкцияны тобонде эки темир жол э, 4 ызы автомобиль жол эм инфраструктуралы канал болуучула, резерв электричествовля эмга да бла жалчытуу деп, аныгъатканды ол».

Проектни сейрилин - Кытайны кырулушу корпорациясы бергенди, ол аллай проекттин Москвада жашауда бардырылганды. Анда тоннель 3 километрге узунурукду, бизде уа 4 километрге осланды.

Бывальковни айтканына кере, аллай объектни ишлей, башка проектле бла тенгледилгенге, алай да уузууду. Бу ныши жашауда бардырырга аханы Кытайны банкы берген керекди. Россей а анга шендо ача бермегзе керек эди - тамам болушукъ правительствону ырыксыны тохтадыргын график бла кыайтарууну юсюнден гарантисыны, дегенди ол.

